

Київський університет імені Бориса Грінченка

Факультет журналістики

Кафедра медіапродюсування та видавничої справи

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-методичної та навчальної роботи

О. Б. Жильцов

« _____ » _____ 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основи сценарної майстерності та режисури

для студентів

Спеціальності *061 Журналістика*

Освітнього рівня *першого (бакалаврського)*

Освітньої програми *061.00.02 Реклама і зв'язки з громадськістю*

Київ-2022

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02136554
Начальник відділу
моніторингу якості освіти

Програма № 18.43/22

Михайчук
(підпис) (прізвище, ініціали)

« _____ » _____ 2022 р.

Київський університет імені Бориса Грінченка

Інститут журналістики

Кафедра видавничої справи

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

« 01 » 10 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основи сценарної майстерності та режисури

для студентів

Спеціальності *061 Журналістика*

Освітнього рівня *першого (бакалаврського)*

Освітньої програми *061.00.02 Реклама і зв'язки з громадськістю*

Київ-2021

Розробники:

Харина Ольга-Люба Деонізіївна, викладачка кафедри видавничої справи
Тютюн Данило Олександрович, викладач кафедри видавничої справи

Викладачі:

Харина Ольга-Люба Деонізіївна, викладачка кафедри видавничої справи
Тютюн Данило Олександрович, викладач кафедри видавничої справи

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри видавничої справи

Протокол від 27 серпня 2021 року № 1

Завідувач кафедри Має Л. Г. Масімова

Робочу програму погоджено із гарантом освітньо-професійної програми з видавничої справи та редагування

24 08 2021 року

Гарант освітньо-професійної програми Н М. М. Нетреба

Робочу програму перевірено

1 вересня 2021 р.

Заступник директора Інституту журналістики

з науково-методичної та навчальної роботи Р О. А. Росінська

Пролонговано

на 2022/2023 н.р. підпис (ПІБ) Має, «31» 08 2022 р., протокол № 1

на 20__/20__ н.р. підпис (ПІБ) _____, «__»__ 20__ р., протокол №__

на 20__/20__ н.р. підпис (ПІБ) _____, «__»__ 20__ р., протокол №__

на 20__/20__ н.р. підпис (ПІБ) _____, «__»__ 20__ р., протокол №__

на 20__/20__ н.р. підпис (ПІБ) _____, «__»__ 20__ р., протокол №__

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів/годин	4/120	
Курс	2	
Семестр	3	
Кількість змістових модулів з розподілом	4	
Обсяг кредитів	4	
Обсяг годин, в тому числі:	120	
Аудиторні	56	
Модульний контроль	8	
Семестровий контроль	-	
Самостійна робота	56	
Форма семестрового контролю	Залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни «Основи сценарної майстерності та режисури» полягає в отриманні студентами необхідних теоретичних знань і практичних навичок з написання сценарію та організації знімального процесу, розробки ідей та тем з подальшим втіленням в екраній формі, основні технічні навички роботи з камерою, світлом, нелінійною монтажною програмою Adobe Premiere та акторами.

Завдання дисципліни передбачають:

розвивати *додаткові фахові компетентності* такі, як:

ДФК-1 для тематичної спеціалізації «Сучасні івент-практики»: Знання основ івентології. Здатність до володіння креативними технологіями в організації й проведенні спеціальних заходів, сценарною майстерністю, режисурою постановки різних форм event-практик в рекламі та PR.

3. Результати навчання за дисципліною

ПРН-21. Застосовувати знання з основ івентології у професійній діяльності. Володіти креативними технологіями в організації й проведенні спеціальних заходів, сценарною майстерністю, режисурою постановки різних форм event-практик в рекламі та PR.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Назви змістових модулів і тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					Самостійна
		Аудиторна:					
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторна	Модульні	
Змістовний модуль I. Основи сценарної майстерності (частина 1)							
<i>Тема 1.</i> Етапи роботи над кіносценарієм. Сценарна структура.	10	2		4			4
<i>Тема 2.</i> Конфлікт та характер	13	2		6			5
<i>Тема 3.</i> Створення персонажу.	9			4			5
Модульний контроль	2					2	
Разом	34	4		14		2	14
Змістовий модуль 2. Основи сценарної майстерності (частина 2)							
<i>Тема 4.</i> Сеттінг. Жанр та під жанри	11	2		2			7
<i>Тема 5.</i> Кінематографічний діалог	13	2		4			7
Модульний контроль	2					2	
Разом	26	4		6		2	14
<i>Разом за Основи сценарної майстерності</i>	60	8		20		4	28
Змістовний модуль 3. Основи режисури (частина 1)							
<i>Тема 6.</i> Етапи створення відеопродукту.	7	2		2			3
<i>Тема 7.</i> Взаємодія режисера з оператором.	5			2			3
<i>Тема 8.</i> Монтаж.	8	2		2			4
<i>Тема 9.</i> Драматургія світла та кольору	8	2		2			4
<i>Тема 10.</i> Звук та музика.	6	2					4
Модульний контроль	2					2	
Разом	36	8		8		2	18
Змістовний модуль 4. Основи режисури (частина 2)							
<i>Тема 11.</i> Робота з командою.	13	2		6			5
<i>Тема 12.</i> Робота режисера з актором.	9	2		2			5
Модульний контроль	2					2	
Разом	24	4		8		2	10
<i>Разом за Основи режисури</i>	60	12		16		4	28
Усього	120	20		36		8	56

5. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Основи сценарної майстерності (частина 1)

Тема 1. Етапи роботи над сценарієм. Сценарна структура.

Пошук теми та ідеї для сценарію. «Щоденник сценариста» та інші сценарні інструменти. Поняття «логлайн», "синопсис" та "поєпізодний план". Етапи написання сценарію. Трьохактна структура. Фабула та сюжет. Загальні правила оформлення та стандарти запису сценарію.

Тема 2 .Конфлікт та характер.

Епізод та сцена. Сценарний перехід. Поняття «наскрізна дія». Конфлікт, його види та вплив на структуру сценарію. Складові внутрішнього та зовнішнього конфлікту. Ціль конфлікту. Характер: мотивація та функції характеру. Сценарні методи розкриття характеру. Помилки, які виникають при написанні конфлікту і характерів у сценаристів-початківців, методи їх вирішення.

Тема 3. Створення персонажу.

Дослідження персонажу. Ядро (домінанта) та парадокс протагоніста. Створення передісторії та її функції. Психологія персонажу. Побудова сценарію на взаємодії персонажів. Поняття «бар'єр», його вплив на структуру сценарію. Трикутник стосунків. Підтримуючі та відтіняючі характери. Антагоніст. Фантастичні, символічні герої та герої-«не люди». Стереотипні персонажі та методи їх уникнення.

Модуль 2. Основи сценарної майстерності (частина 2)

Тема 4. Сеттінг. Жанр та піджанри.

Поняття «сеттінг» та його чотири виміри. Основні правила створення сеттінгу. Взаємозв'язок світу, конфлікту та персонажів. Сеттінг та структура сценарію. Іронія взаємозв'язку. Жанри і піджанри. «Мега жанри». Конвекція жанру. Історія змін жанрових конвекцій. Принцип творчого обмеження. Вплив жанру на сценарну структуру.

Тема 5. Кінематографічний діалог.

Поняття «кінематографічний діалог» та його особливості. Ознаки хорошого діалогу. Правила чергування реплік. Підтекст. Мова персонажу. Вплив характеру на діалог. Монолог. Закадровий голос. Німий сценарій. Авторські ремарки. Сценарні інструменти для написання кінематографічного діалогу.

Модуль 3. Основи режисури (частина 1)

Тема 6. Етапи створення відеопродукту.

Обов'язки режисера. Опрацювання ідеї та теми відеопродукту. Залучення спеціалістів на етапах препродакшину, продакшину, постпродакшину. Обов'язки членів знімальної команди та їх творчий внесок в готовий продукт.

Тема 7. Взаємодія режисера з оператором.

Поняття “ кадр” та “крупність плану”. Ознайомлення з такими інструментами як “режисерський сценарій” та “розкадровка”. Правила композиції та побудови кадру. Вплив ракурсу на сприйняття глядача. Техніка та правила зйомки.

Тема 8. Монтаж.

Основні переходи та прийоми монтажу. Взаємозв'язок монтажу та історії кінотвору. Контроль над часом та простором. Вплив монтажу на глядача. Основні принципи радянської школи монтажу. Ефект Кулішова та монтаж за Ейзенштейном.

Тема 9. Драматургія світла та кольору.

Методи використання тіні та світла: концентрація уваги глядача, підсилення конфлікту та емоцій героїв, створення світло-тіньового малюнку в кадрі. Основні види студійного освітлення та техніка безпеки. Функції кольору. Тональність фільму та його вплив на розвиток історії. Колір та персонаж. Ефект чорно-білого фільму. Принцип побудови двокольорових-трьохкольорових сцен.

Тема 10. Звук та музика.

Роль та функції звуку. Підбір музичного супроводу. Музичне наповнення сцени. Монтаж по звуку. Методи запису та зведення звуку. Співпраця зі звукорежисером та композитором.

Модуль 4. Основи режисури (частина 2)

Тема 11. Робота з командою.

Взаємодія з членами команди. Вправи та методи тимбілдінгу. Вирішення конфліктів під час знімального процесу. Форс-мажори на знімальному майданчику.

Тема 12. Робота режисера з актором.

Акторські інструменти. Допомога над втіленням персонажа: пошук внутрішнього конфлікту. Робота над образом героя. Методи підготовки до ролі. Основні принципи імпровізації. Корекція діалогів під час зйомок.

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій									
Відвідування семінарських занять									
Відвідування на практичному занятті									
Робота на семінарському занятті									
Робота на практичному занятті	10	7	70	3	30	4	40	4	40
Лабораторна робота (в тому числі допуск, виконання, захист)									
Виконання завдань для самостійної роботи	5	1	5	1	5	1	5	1	5
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	1	25	1	25
Виконання ІНДЗ									
<i>Разом</i>			100		60		70		70
Максимальна кількість балів	300								
Розрахунок коефіцієнта	Розрахунок: $300:100=3$ Студент набрав: 247 балів Оцінка: $247:3 = 82$ балів В (зараховано)								

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

Змістовий модуль 1. Основи сценарної майстерності (частина 1)

Самостійна робота 1:

1. З готовими персонажами написати поепізодний план.
2. Має містити конфлікт. Максимум 8-12 епізодів.
3. Прикріпити документ до ЕНК.

Змістовий модуль 2. Основи сценарної майстерності (частина 2)

Самостійна робота 2:

1. Подивитись фільм заснований на діалозі із запропонованого списку.

2. Проаналізувати вибраний фільм. Визначити ознаки кінематографічного діалогу.
3. Створити двох героїв, означити конфлікт між ними, визначити його ціль.
4. Написати діалог між героями, в якому розкривається конфлікт. Дія повинна відбуватися в одному місці і в один час. В діалозі прописати авторські ремарки, один невеликий монолог та емоційні реакції кожного персонажа.
5. Прикріпити документ з діалогом до ЕНК.

Змістовий модуль 3. Основи режисури (частина 1)

Самостійна робота 3:

6. Змонтувати фотофільму відзнятого на практичному занятті в програмі Adobe Premiere.
7. Зробити кольорокорекцію в залежності від історії та підібраної музики.
8. Тривалість кадрів та ритм монтажу на власний розсуд
9. Максимальний хронометраж 7 хв.
10. На ЕНК завантажити посилання на змонтований фільм, проєкт з монтажною програмою і посилання на папку з використаними матеріалами.

Змістовий модуль 4. Основи режисури (частина 2)

Самостійна робота 5:

1. Вибрати сцену з класичного фільму (до 5 хв).
2. Написати режисерський сценарій даної сцени.
3. Перезняти її кадр в кадр, відтворюючи по можливості антураж, світло і акторську гру, так само як і в оригіналі. Можливий варіант інтерпретації сцени під наші реалії або дофантазування деяких елементів.
4. Змонтувати в стик сцену з оригіналом і ремейк, відразу після неї в один відео файл.
5. На ЕНК завантажити посилання на змонтований фільм, проєкт з монтажною програмою і посилання на папку з використаними матеріалами.

Самостійна робота 6:

1. Зробити монтаж «по Ейзенштейну» на основі відеоматеріалів з практичної роботи зі світлом та додаткових матеріалів з мережі Інтернет (фото чи відео).
2. На ЕНК завантажити посилання на змонтований фільм, проєкт з монтажною програмою і посилання на папку з використаними матеріалами.

Оцінювання самостійної роботи здійснюється за такими критеріями:

- ступінь засвоєння фактичного матеріалу, який вивчається;
- розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології проблем, що розглядаються;

- уміння поєднати теорію з практикою при розгляді конкретних ситуацій, створенні власних проєктів, розв’язанні завдань, винесених для самостійного опрацювання, і завдань, винесених на розгляд в аудиторії;
- ознайомлення з базовою та додатковою рекомендованою літературою;
- логіка, структура, стиль викладу матеріалу в письмових роботах і відео-проєктах, уміння обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації та робити висновки.

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється самостійно кожним студентом у вигляді електронного документу або відео-проєкту.

Модульна контрольна робота проводиться після вивчення певного змістового модуля. Оцінюється за виконання завдань у формі, зазначеній викладачем у робочій програмі. *Форми* модульного контролю – проведення модульних робіт, що передбачають використання набутих теоретичних знань та практичних навичок: написання сценарної та режисерської документації, створення продукту від пошуку ідеї до її кінцевого втілення у відео-формі.

Кількість модульних контрольних робіт з навчальної дисципліни – 5, виконання кожної роботи є обов’язковим.

Модульна контрольна робота № 1

Завдання: 1. Написати сценарій до рекламного ролика вибраного продукту чи послуги. 2. Вказати цільову аудиторію рекламного ролика. 3. Результати презентувати у вигляді файлу Microsoft Word.

Модульна контрольна робота № 2.

Завдання: 1. Створити сценарій соціальної реклами, який висвітлює певну соціальну проблему. 2. Результати презентувати у вигляді файлу Microsoft Word.

Модульна контрольна робота № 3

Завдання: 1. Написати режисерський сценарій на основі власного сценарію соціальної реклами. 2. Зняти соціальну рекламу і зробити відповідний монтаж. 3. На ЕНК завантажити посилання на змонтований фільм, проєкт з монтажною програмою і посилання на папку з використаними матеріалами та документацією.

Модульна контрольна робота № 4

Завдання: 1. На основі написаного діалогу зробити реж.сценарій. 2.Зняти діалог, дотримуючись усіх операторських правил зйомки. 3. Змонтувати. 4. На ЕНК завантажити посилання на змонтований фільм, проєкт з монтажною програмою і посилання на папку з використаними матеріалами та документацією.

Критерії оцінювання:

25 балів – Студент володіє теоретичним матеріалом і практичними навичками в повному обсязі, вміє аналізувати та систематизувати набуті знання в конкретно поставлених завданнях: у сценарії прописана трьохактна структура, конфлікт, його ціль, персонажі мають чітку мотивацію, конвенції у сценарії відповідають відповідному жанру, пошук відео референсів, підготовка допоміжної документації (синопсис, поєпізодний план, реж. сценарій). Демонструє власний режисерський стиль, проявляє креативний підхід у виконанні завдань, виконує проєкти в заданні строки. У МКР продемонстровано відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками.

21-24 - Студент володіє теоретичним матеріалом і практичними навичками, але не в повному обсязі, вміє достатньо добре аналізувати та систематизувати набуті знання в конкретно поставлених завданнях: у сценарії прописана трьохактна структура, присутній конфлікт, персонажі мають мотивацію, пошук відео референсів, підготовка допоміжної документації (синопсис, поєпізодний план, реж. сценарій). Демонструє зародки власного режисерського стилю та майстерності сценариста, проявляє креативний підхід, виконує проєкти в заданні строки. У МКР продемонстровано достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок.

16-20 балів – Студент розуміє і сприймає навчальний матеріал, але не в повному обсязі, вміє аналізувати та систематизувати набуті знання в конкретно поставлених завданнях: не чітка сценарна структура, розмитий конфлікт, не чітка мотивація персонажів, конвенції у сценарії не повністю відповідають жанру, пошук відео референсів, підготовка допоміжної документації (синопсис, поєпізодний план, реж. сценарій) проте недостатньо деталізовано. Наслідує стиль інших режисерів при роботі з відеоматеріалом, технічно правильно виконує завдання в заданні строки. У МКР продемонстровано в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок.

11-15 балів – Студент розуміє і сприймає навчальний матеріал, вміє аналізувати набуті знання в конкретно поставлених завданнях: непрописана трьохактна структура, відсутній конфлікт, герої в різних сценах мають різну мотивацію, невідповідність конвенції вибраному жанру, пошук відео референсів, підготовка допоміжної документації (синопсис, поєпізодник, реж. сценарій) частково недоконанно. Несвідомо наслідує стиль інших режисерів при роботі з відеоматеріалом, присутні технічні огріхи у виконанні завдань в задані строки. У МКР продемонстровано посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності.

6-10 балів – Студент розуміє і сприймає навчальний матеріал, проте пропускає певні етапи написання сценарію, сценарій не відповідає правильній формі, не веде підготовчу роботу до відеозйомки. Несвідомо наслідує стиль інших режисерів при роботі з відеоматеріалом, присутні технічні огріхи у виконанні завдань. Завдання виконанні поза датою здачі. У МКР продемонстровано мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь).

0-5 – Студент не виконує самостійно завдання. У МКР продемонстровано незадовільний рівень знань, з можливістю повторного виконання МКР за умови належного самостійного доопрацювання.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Семестровий контроль є результатом вивчення кожного модуля, який містить підсумок усіх форм поточного контролю та виконання модульної контрольної роботи. Кількість балів семестрового контролю складається із суми балів за роботу на практичних заняттях, під час виконання самостійної роботи та МКР і залежить від дотримання таких вимог:

- вчасність виконання навчальних завдань;
- повний обсяг їх виконання;
- якість виконання навчальних завдань;
- самостійність виконання;
- творчий підхід у виконанні завдань;
- ініціативність у навчальній діяльності.

Семестровий контроль знань студентів проводиться у формі заліку (представлення фінального проекту) і здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу.

6.6. Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів
Відмінно	100-90
Дуже добре	82-89
Добре	75-81
Задовільно	69-74
Достатньо	60-68
Незадовільно	0-59

8. Рекомендовані джерела

Основна (базова):

1. Абетка візуальної грамотності; за редакцією О. Волошенюк, В. Іванова, Р. Євтушенко. Київ: АУП, 2019. 80 с.
2. Барнич, М. М. Майстерність актора: техніка "обману": навчальний посібник з майстерності актора (лекції та практичні заняття). 2-е видання, виправлене та доповнене. Київ: Ліра-К, 2022. 304 с.
3. Вовкун В. Мистецтво режисури масових видовищ / В. Вовкун. Київ: НАКККіМ, 2015. 354 с.
4. Данчук, Олег Леонідович. Режисура шоу-програм і масових дійств як мистецтво і професія / О. Л. Данчук // *Актуальні проблеми історії, теорії та практики художньої культури* : збірник наукових праць / Національна Академія керівних кадрів культури і мистецтв,
5. Жолдак Б. Проблема не в кіноценаристах, а в реалізації кіносценарію// *Дніпро*. - Київ, 2009. - № 9. - С. 138-139
6. Мащенко, І. Г. Енциклопедія електронних мас-медіа у двох томах. Запоріжжя : Дике Поле, 2006 Т. 2 : Термінологічний словник основних понять і виразів: телебачення, радіомовлення, кіно, відео, аудіо. 2006.
7. Десятник, Г. Кінотелемонтаж як академічна дисципліна / Г. Десятник // *Вища школа : наук.-практ. видання*. - 2016. - № 3. - С. 101-108 .512 с.
8. Роздобудько, І. Кіно на папері : збірка / І. Роздобудько, О. Санін. - Київ : Нора-Друк, 2016. - 288 с
9. Шарварко, Б. Г. Режисура театралізованого масового дійства [Текст] : навч.-метод. посібник / Б. Г. Шарварко ; М-во культури і мистецтв України, ДАКККіМ. - Київ : ДАККіМ, 2004. - 123 с.

Додаткова література:

1. Braveman V. Video shooter. Storytelling with HD cameras. New York, 2010. 317 p.
2. Brindle M. The digital filmmaking handbook. London, 2013. 337 p.
3. Dos, Reis A. Didactic video creation as a component of the implementation xxi century teachers' methodological competencies / Reis A. Dos, N. Morze, S. Vasylenko. Відкрите освітнє е-середовище сучасного університету: зб. наук. пр. 2018. No 4, DOI <https://doi.org/10.28925/2414-0325.2018.4.1a10>
4. Thomson R. Bowen C. Grammar of the shot, second edition. New York, 2009. 392p.
5. Курінна, Г. В. Концепт конструкції кіносценарію в контексті американської сценарної школи / Г. В. Курінна // *Вісник Харк. держ. акад. дизайну і мистец.* : зб. наук. пр. / за ред. В. Я. Даниленка. — Х. : ХДАДМ, 2011. — Вип. 3. — С. 180–183.
6. Курінна, Г. В. Сценарій у сучасному екранному мистецтві : проблеми термінології / Г. В. Курінна // *Культура України* : зб. наук. пр. / Харк. держ. акад. культури. — Х., 2010. — Вип. 32. — С. 231–238.

7. Курінна Г. В. Сценарна майстерність на телебаченні. Теледраматургія: навч. посібн. / Г. В. Курінна. — Х. : ХДАК, 2013. — 189 с.
8. Лядов М. Сценарій : основи кіно-драматургії та техніка сценарія / М. Лядов; за ред. худож. від. управи ВУФКУ. Київ : Укртеакіновидав, 1930. — 90, [2] с.
9. Мельник, Тетяна. Креативні тенденції відеореклами у соціальних мережах. Маркетинг в Україні. 2018. No 2. С. 8-25.
10. Сегер Л. Як зробити хороший сценарій великим. Харків: Глобус, 2011. 212 с.
11. Снайдер Б. Як блискавично писати живучі тексти. Врятуйте кицьку! / Блейк Снайдер; пер. з англ. Н. Климчук. — Х. Віват, 2021. — 240 с.
12. Ширман Р.Н. Телевізійна режисура. Майстер-клас. Київ, 2004. 197 с.

Інтернет джерела:

1. Youtube канал: The cinema cartography <https://www.youtube.com/channel/UCL5kBJmBUVFLYBDiSiK1VDw> - короткі відео-есе-аналіз (драматургія, робота режисера, оператора, художника і т.д.) знакових фільмів.
2. Youtube канал: Videomaker <https://www.youtube.com/user/videomaker/playlists>. Огляд різноманітних технічних аспектів відео виробництва (монтаж у відео редакторі, постановка світла, налаштування камери, огляд технічних новинок).
3. Сценарна майстерня. <http://screenplay.com.ua/home/>. Поради молодим сценаристам, огляд книг з історії сценаристики і основ драматургії, сценарії сучасних українських кінодраматургів.

Практичні заняття

Модуль 1. Основи сценарної майстерності (частина 1)

Тема 1. Етапи роботи над сценарієм. Сценарна структура.

Практична 1-2. Поняття «синопис» та «поєпізодний план»

Завдання:

1. Написати 10 логлайнів до казок.
  2. Знайти українську народну пісню або вірш (не надто ліричний).
  3. Взяти звідти фабулу і/або персонажів, доповнивши власним сюжетом, перенести місце дії в сучасний час.
  4. Написати синопис (максимум пів сторінки А4)
  5. Написати поєпізодник (максимум 10 епізодів).
5. Здати одним документом в форматі Word: перша сторінка - пісня, друга - синопис, третя - поєпізодник.

Література: основна [5,8], додаткова [6,7,10,11], інтернет джерела[3]

Тема 2 . Конфлікт та характер.

Практична 3. Аналіз фільму за триактною структурою.

1. Проаналізувати художній фільм за трьохактною сценарною структурою.
2. Зробити сценарний розбір персонажів у фільмі.
3. Презентувати доповідь під час аудиторних занять.
4. Результат роботи надіслати у вигляді документу Microsoft Word або Microsoft Power Point.

Література: основна [8], додаткова [10,11].

Практична 4-5. Написання німого сценарію короткометражного фільму.

Завдання:

1. Написати сценарій короткометражного ігрового німого фільму. Максимальна кількість сторінок - 5.
2. Оформити відповідно до сценарного зразка.
3. Завантажити у вигляді документу Microsoft Word.

Література: основна [5,8], додаткова [5,8].

Тема 3. Створення персонажу.

Практичне завдання 6-7. Створити героя і антигероя.

Завдання:

1. Створити героя відповідно до алгоритму, обов'язково вказавши його мотивацію.
2. Створити антигероя, обов'язково вказавши його мотивацію.
3. Створити 2 типові характери: один підтримуючий персонаж і один відтіняючий.
4. Завантажити у вигляді документу Microsoft Word.

Література: основна [8], додаткова [10,11]

Модуль 2. Основи сценарної майстерності (частина 2)

Тема 4. Сеттінг. Жанр та піджанри.

Практичне завдання 8. Жанрові конвекції.

1. Проаналізувати операторську роботу та методи монтажу культового художнього фільм в загальних рисах.
2. Вибрати одну сцену з цього фільму, вирізати її і детально проаналізувати операторську роботу та методи монтажу та їх вплив на розуміння фабули, розкриття конфлікту.
3. Презентувати доповідь під час аудиторних занять.
4. Результат роботи надіслати у вигляді документу Microsoft Word або Microsoft Power Point з посиланням на вибрану сцену.

Література: основна [1], додаткова [1,8,3,4]

Тема 5.Кінематографічний діалог.

Практичне завдання 9-10. Написання сценарію з діалогом.

Завдання: 1. Написати розширений синопсис до сценарію, в котрому детально буду описаний світ, в якому відбуваються події вашої історії. 2. Написати сценарій з діалогами персонажів. Сценарій повинен бути оформлений відповідно до сценарної форми. 3. Завантажити у вигляді документу Microsoft Word.

Література: основна [8], додаткова [7,9,11]

Модуль 3. Основи режисури (частина 1)

Тема 6. Етапи створення відеопродукту.

Практичне завдання 11. Режисерський сценарій. Фотофільм (розкадровка).

Завдання: 1. На основі виданих вам предметів придумати коротку жартівливу історію. 2. Зробити режисерський сценарій на основі цієї історії, особливу увагу приділити крупності планів. 3. Реж. сценарій має бути прописаний з урахуванням подальшого комфортного монтажу. 4. За допомогою телефону зніміть фотофільм на основі вашого реж.сценарію, чітко дотримуючись зазначеної вами крупності планів. 5. На ЕНК завантажте ваш реж.сценарій у вигляді документу Microsoft Word з посиланням на папку з відзнятими матеріалами.

Література: ос основна [1,3], додаткова [1,2,12]

Тема 7. Взаємодія режисера з оператором.

Практичне завдання 12. Огляд короткометражного фільму.

Завдання. 1. Подивитися будь-який короткометражний фільм. 2. Написати на нього огляд (не більше сторінки). Огляд повинен містити: а) короткий опис теми та ідеї фільму; б) Режисерське втілення: загальна атмосфера, ритм фільму, кольорове рішення, вибір музики. в) Особливості операторської роботи та монтажу (прийоми монтажу/камери: їх ефективність чи навпаки). г) Вашу особисту думку про те, що можна було б зробити краще.

Обов'язкове використання професійного глосарію.

3. Роботу здати у вигляді посилання на Google документ.

Тема 8. Монтаж.

Тема 9. Драматургія світла та кольору.

Практичне завдання 13-14. «Ефект Кулішова», створення світло-тіньового малюнку в кадрі.

Завдання: 1. Розділитись на групи по 4 студенти. 2. Вибрати одного актора, котрий має буде відігравати мімікою декілька емоцій. 3. На основі засвоєного матеріалу виставити світло, так щоб окреслити і підсилити кожен вибрану емоцію. 4. Зняти коротке відео 3-4 емоцій. 5. Пошукати відео референти монтажу «ефекту Кулішова». 7. На ЕНК завантажте посилання на папку з відзнятими матеріалами та референсами.

Література: основна [1,7], додаткова [3,4,12]

Модуль 4. Основи режисури (частина 2)

Тема 11. Робота з командою

Практична робота 15. Режисерська експлікація.

Завдання. 1. Написати режисерську експлікацію (режисерське бачення) до написаного діалогу з самостійної роботи 2.

3. Роботу здати у вигляді посилання на Google документ.

4. **Література:** основна [2,9], додаткова [12].

Практичне завдання 16-17. Взаємодія з членами команди. Форс-мажори на знімальному майданчику.

Завдання: 1. На основі написаного діалогу зробити режисерський сценарій. 2. Продумати і записати в одному документі всі етапи препродакшину: фото локації, список потрібної техніки для зйомок, календарно-постановочний план з датами і годинами зйомок, прописати обов'язки кожного з членів команди на знімальному майданчику, фото акторів з підбором різного одягу, гриму, пошук музики, реквізит, можливі форс-мажори на знімальному майданчику (3-4) та методи їх рішення, тощо. 3. На ЕНК завантажте ваш реж.сценарій та ваші етапи препродакшину у вигляді документу Microsoft Word.

Література: основна [2,9], додаткова [12].

Тема 12. Робота режисера з актором.

Практичне завдання 18. Взаємодія режисера з актором.

Завдання: 1. Написати акторам, котрі зніматимуться у вашому фільмі, короткі замітки як їм потрібно зіграти персонажа.

2. Зняти сцену діалогу на основі вашого сценарію.

3. Роботу завантажити у вигляді посилання на Google папку.

Література: основна [2,9], додаткова [12].

7. Навчально-методична карта дисципліни «Основи сценарної майстерності та режисури»

Разом: 120 год., лекції – 20 год., практичні заняття – 36 год,
самостійна робота – 56 год., МКР – 8 год., семестровий контроль – залік

«Основи сценарної майстерності»

Разом: 60 год., лекції – 8 год., практичні заняття - 20
самостійна робота – 28 год., МКР – 4год., семестровий контроль – залік

Модулі	Змістовий модуль I			Змістовий модуль II	
Назва модуля	Основи сценарної майстерності(ч.1)			Основи сценарної майстерності(ч.2)	
Кількість балів за модуль	100			60	
Лекції					
Теми лекцій	Етапи роботи над сценарієм. Сценарна структура.	Конфлікт та характер	Створення персонажу	Сеттінг Жанри та піджанри	
Семінарські заняття					
Теми практичних занять	Тема 1. Етапи роботи над сценарієм. Сценарна структура. – 20 б.	Тема 2. Конфлікт та характер. – 30 б.	Тема 3. Створення персонажу. – 20 б.	Тема 4. Жанри та піджанри. Сеттінг. -10 б	Тема 5. Кінематографічний діалог. – 20 б.
Самостійна робота	5x1=5 б.			5x1=5 б.	
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 1 – 25 б.			Модульна контрольна робота 2 – 25 б.	

«Основи режисерської майстерності»

Разом: 60 год., лекції – 12 год., практичні заняття – 16 год.
самостійна робота – 28 год., МКР – 4 год., семестровий контроль – залік

Модулі	Змістовий модуль III					Змістовий модуль V	
Назва модуля	Основи режисерської майстерності (ч.1)					Основи режисерської майстерності (ч.3)	
Кількість балів за модуль	70					70	
Лекції							
Теми лекцій	Етапи створення відеопродукту		Монтаж	Драматургія світла та кольору	Звук та музика.	Робота режисера з командою	. Робота режисера з актором
Семінарські заняття							
Практичні заняття	Тема 1. Етапи створення відеопродукту. -10 б	Тема 7. Взаємодія режисера з опертором. – 10 б.	Тема 8. Монтаж. - 10 б.	Тема 9. Драматургія світла та кольору -10б		Тема 11. Робота режисера з командою. – 30б.	Тема 12. Робота режисера з актором.
Самостійна робота	5x1=5 б.					5x1=5 б.	
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 1 – 25 б.					Модульна контрольна робота 3 – 25 б.	
Підсумковий контроль	Залік. Максимальна кількість балів 300 Розрахунок коефіцієнта: 300:100=3						